

DEBAT. El repte de la immigració / **Xavier Aragall**

La Mediterrània, frontera migratòria

Es recents naufragis de Lampedusa han posat en evidència que les úniques eines que tenen la Unió Europea i els seus estats davant l'arribada de persones que intenten creuar la Mediterrània és aplicar una estricta lògica de control migratori. Independentment que, com en les últimes setmanes, es tracti de refugiats que aprofiten la debilitat de l'Estat llibi per fugir de situacions de violència i inseguretat.

Els refugiats, que mereixerien un tracte humanitari d'acord amb els principis i valors de la Unió Europea, xoquen amb les lleis de restricció de la immigració de la UE i d'Itàlia. Però la qüestió de fons és que la frontera mediterrània presenta una falla tan estructural que aquestes mesures fan impossible que els drames no es repeteixin periòdicament. Els naufragis a Lampedusa i a l'estret de Gibraltar són la conseqüència de la lògica de seguretat amb què es vol segellar una frontera entre el nord desenvolupat i el sud en via de desenvolupament. Perquè si bé la Mediterrània no és l'única zona d'intersecció del món entre aquest nord i aquest sud, sí que és on més a prop són dues realitats oposades, sobretot a nivell d'expectatives de futur dels seus ciutadans, un dels principals motius per emigrar.

Per això, l'Agència Europea per a la Gestió de les Fronteres Exteriors, coneguda com a Frontex, no evitarà nous drames d'immigrants i refugiats. Aquesta agència està duent a terme des de la seva creació el 2004 l'aplicació pràctica d'aquesta lògica i actua com un sistema europeu de vigilància fronterera i intercepció de fluxos migratoris irregulars.

X. ARAGALL, responsable de migracions de l'àrea de Polítiques Euromediterrànies (IEMed)

Per què llavors aquest enfocament de la Unió Europea que privilegia el mur fronterer? Sens dubte, un dels motius és l'increment del rebuig a l'estranger, que en els últims anys no ha deixat de créixer a Europa. Ho constata l'enquesta que l'IEMed fa anualment des del 2009 a prop d'un miler d'experts i actors clau de les relacions entre Europa i els països mediterranis.

En els resultats d'aquests últims quatre anys, les migracions són sempre pre-

IGNOT

sents a tres dels cinc principals escenaris de futur amb capacitat d'incidir en la realitat de la regió. Un d'ells estableix una relació directa entre les migracions i l'increment de les tensions socials i la xenofòbia, una cosa que els enquestats consideren fins i tot més determinant per a l'espai euromediterrani que el sempre obert conflicte entre Palestina i Israel o igual de rellevant que els temuts conflictes per l'escassetat d'aigua.

Un altre dels escenaris dona per descomptat que la immigració irregular procedent dels països del sud de la Mediterrània continua creixent independent-

ment dels mecanismes de control que pugui imposar la Unió Europea. Tanmateix, Europa renuncia a considerar altres enfocaments i persisteix en una perspectiva de control i vigilància fronterera que fins i tot guanya terreny, especialment a partir del moment en què el control fronterer s'assumeix com un element clau per a la seguretat interna de la UE i es concep com a resposta a la inestabilitat econòmica, social i política dels països veïns.

De fet, la gestió de les fronteres se situa en el centre de les polítiques migratòries que es defineixen des del Consell Europeu i també està present en els àmbits vinculats a migracions dels plans d'acció de la Política Europea de Veïnatge (PEV) que la Comissió Europea té subscrits, entre altres països, amb el Marroc, Algèria, Tunísia i Egipte.

Aquesta aproximació securitària al dossier migratori té la seva correlació en el constant increment de les opcions polítiques que tenen en el rebuig de l'immigrant un dels principals arguments del seu ideari. El creixement electoral del Front Nacional a França, del FPÖ a Àustria o d'Aurora Daurada a Grècia són els exemples més recents.

Però no només es tracta de l'auge de partits netament xenòfobs a Europa, sinó també de l'assumpció i inclusió en l'agenda política d'alguns dels seus plantejaments per part de partits tradicionals. Així és com la visió restrictiva de la gestió migratòria i l'expulsió dels que no tenen permís de residència són elements que han acabat sent legítims en els sistemes de partits clàssics europeus i, en conseqüència, en la mateixa estratègia comuna a Escala de la Unió Europea.●

Per a més informació sobre l'Enquesta Euromed <http://www.iemed.org/euromedsurvey>

Pilar Rahola

L'adéu

Les entrevistes de *La Contra* són una mena d'oasi, un parèntesi que ens rescabala de la dura trinxera informativa, i ens retorna al territori del que és pausat i transcendent. Personalment, *La Contra* m'ha aportat al llarg dels anys tota la paleta de sentiments que es poden demanar en una lectura: emocions, tristesa, alegria, divertiment, enginy... Espai obert a les ànimes de gent que tenen molt a dir, és també un autèntic diccionari de la vida, una gramàtica sencera. I com que qui no és agraït, és un malparit, un dia havia d'agrair-los tantes lectures magnífiques, tants bons moments.

I avui pot ser el dia, perquè qui inspira aquest article és *La Contra* dedicada a Chuchó Valdés, el fill de Bebo Valdés i gran músic alhora.

Chuchó parla de la seva àvia, que sense diners va carregar amb els seus sis fills fins a l'Havana perquè un d'ells, que tenia bona oïda, pogués estudiar música. I quan li va tocar la loteria, lluny de comprar qualsevol dels productes bàsics que necessitava, li va comprar un piano. Així, gràcies a la força d'això tan enigmàtic anomenat la maternitat, es va formar el dolç geni de Bebo, que tanta belle-

El nostre temps sempre es viu en present, i els plaers d'ahir no temperen els duels d'avui

sa ha donat al món de la música. Però com tota la resta de *Contres*, també aquesta és molt més que una simple entrevista, i personalment m'anima a la reflexió l'explicació que Chuchó dona dels seus múltiples matrimonis: buscava el "no ser infeliç", perquè mai ha permès que arribés "aquella etapa desagradable del desacord". "Feliç mentre duri". Lluís Llach ho va expressar en termes poètics fa anys, quan cantava allò que "l'adéu d'un amor fa sempre oblidar tants moments de tendresa".

Certament. No sé si perquè el verb estimar es conjuga massa vegades amb el verb posseir, o perquè el nostre temps sempre es viu en present, i els plaers d'ahir no temperen els duels d'avui, però el fet és que molt pocs saben sumar l'amargor de l'adéu a la tendresa de tants anys estimant-se. És a dir, pocs tenen la sort de continuar caminant per la vida amb un bon record o, fins i tot, una tèbia presència de les seves exparelles. Al contrari, la immensa majoria s'abandonen a l'oblit, o es releguen al racó fosc de la rancúnia i la ràbia. I tanmateix, quina llàstima! Potser és el que diu Chuchó, que cal saber tallar a temps abans que ni el dolor, allà on hi va haver alegria. Però si fóssim menys possessius i una mica més empàtics, potser aprendríem a guardar com un talismà la memòria d'aquells amb qui aconseguim construir profundes intimitats i, durant un temps, vam saber teixir una cosa semblant a la felicitat, sempre que, no cal dir-ho, no es tracti de relacions tòxiques. Perquè la vida és un sospir i estimar és un miracle. Acabo amb Bebo: "Y aunque tú me has echado en el abandono / y aunque tú has muerto mis ilusiones / En vez de maldecirte con justo encono, en mis sueños / te colmo, en mis sueños te colmo de bendiciones".●

DEBAT. La crisi econòmica / **Àngels Guiteras i Mestres**

'Brots verds', per a qui?

La proximitat de les eleccions al Parlament Europeu i la por que guanyin els partits antieuropeistes fan alçar els "cants de sirena" que volen fer-nos confondre sobre el possible final de la crisi. Aquesta crisi econòmica i financera que, com han demostrat diferents premis Nobel d'Economia -A. Sen, P. Krugman, J. Stiglitz-, té el seu origen en el creixement de la desigualtat i la pobresa desenvolupada en els països de l'OCDE des de finals dels anys vuitanta.

La inversió social és la clau per al desenvolupament econòmic i la qualitat de la democràcia. No ens creguem que primer ens cal suportar la pobresa per després aconseguir un creixement econòmic distributiu.

À. GUITERAS I MESTRES, presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Només la lluita contra la pobresa i les desigualtats ens conduirà a un desenvolupament econòmic estable i a generar ocupació. Hem d'exercir la ciutadania activa per defensar la igualtat i l'Estat de benestar. Si deixem de lluitar pels drets socials, deixem de ser ciutadans i esdevinem súbdits dels poderosos. Hem de fer política en el sentit genuí de la paraula. Hem d'alçar la veu i dir que és possible viure amb dignitat i tenir Estat de benestar. No volem que el 20% dels més rics guanyi sis vegades més del que guanya el 20% dels més pobres.

No volem un govern que accepta un sistema de rescat dels bancs mentre deixa sense pis milers de famílies que no han pogut pagar la hipoteca. No volem nens sense una alimentació adequada, ni famílies sense dret a beques escolars. No volem, ni podem, acceptar una protecció social i econò-

mica ineficient que no cobreixi els mínims vitals a les persones que ho necessiten. Aquestes persones que són pobres i que no tenen cap ingrés o tenen ingressos insuficients per pagar el lloguer, el material escolar dels seus fills... formen aquesta nova classe social que anomenem "precaris".

Tot plegat ho podem canviar si tenim una ciutadania activa i compromesa en fer política. Una ciutadania que defensi la justícia social i participi conjuntament amb els governs en la construcció col·lectiva d'una societat millor i menys desigual. O avancem en drets, o retrocedim i aprimem l'Estat de benestar. Augmenten les desigualtats i la pobresa mentre hi ha qui ens parla, de nou, de brots verds. Si no canviem les polítiques, si no prioritzem la inversió social i el benestar de les persones, molts arbres no brotaran mai més.●